

**Türkiye Bankalar Birliği
60. Genel Kurul Toplantısı**

**Hüseyin Aydın
Yönetim Kurulu Başkanı
Açış Konuşması**

**12 Mayıs 2017
İstanbul**

Sayın Başbakan Yardımcım, Sayın Müsteşarım, Sayın Başkanlarım, Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım, Medyamızın Değerli Temsilcileri, sizleri saygıyla selamlıyorum. Genel Kurulumuza katılmanızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Konuşmamda yakın dönemde Türkiye ekonomisini ve bankacılık sektörünü etkileyen gelişmeleri, bankacılık sektörünün genel performansını değerlendirecek ve beklentilerimize ilişkin bilgi sunacağım.

Son iki yılda iç ve dış kaynaklı öngörülmedik çok sayıda faktörün neden olduğu ciddi zorluklar yaşadık. Dünya tarihinin en ağır küresel ekonomik krizinin etkilerinin sürdüğü bir dönemde, Cumhuriyet tarihinin en hain girişimine şahit olduk. Kredi notu indirimleri, terörist saldırılar, sıcak jeopolitik gelişmelerin ağırlaştırdığı bir tabloya tanık olduk. Tüm bu gelişmeler de döviz kazandırıcı faaliyetleri olumsuz etkiledi, performansımızın daha iyi olmasını sınırlandırdı.

Büyüme ve proaktif yaklaşım

Geçen yıl bu zamanlardaki genel kurulumuzdaki ana mesajımız, büyüme hızındaki ivme kaybını dikkate alarak, hızlı büyüme dönemlerinde alınan yavaşlatıcı önlemlerin gözden geçirilmesi ve büyümeyi destekleyecek yeni önlemler alınmasının gerekliliği olmuştur. Yılın ikinci yarısından itibaren çok yönlü ve karma nitelikli önlemler alınmış ve uygulanmıştır.

Darbe girişiminin ekonomik alandaki etkileri sınırlı kalmıştır. 15 Temmuzun hemen ardından, finansal piyasalar ve bankacılık hizmetleri herhangi bir kesinti olmaksızın devam etmiştir. Küresel krizde kamudan bir kuruş kaynak almadan ekonomiyi destekleyen bankacılık sektörü darbe girişiminden sonra da tüm imkanlarını seferber ederek piyasaların sağlıklı olarak çalışmasına destek vermiş, kredi kanallarını açık tutmuş, gelişmelerden olumsuz etkilenen iyi niyetli müşterilere yüksek tolerans ile yaklaşmıştır.

Güçlü işbirliği, hızlı kararlar

Ekonomik faaliyetin desteklenmesi ve büyümenin hızlandırılması amacıyla kamu-özel, finans-reel sektör işbirliğinde yakın işbirliği ve güçlü iletişim içinde tüm kesimler ortak bir çaba göstermiştir. Ekonomi politikası araçları hem arzı hem talebi aynı anda etkilemeye yönelik kullanılmıştır.

Bankacılık düzenlemelerinde yapılan değişiklikler, Hazine destekli KGF kefaleti ile sağlanan kredi limitlerinin artırılması, Kosgeb tarafından faiz desteği sağlanan kredi imkanının artırılması, ile ticari işlemlerde taşınır mal rehni düzenlemeleri kredi iştahını olumlu yönde etkiledi. Tabii ki bu imkanların ne kadarının hangi zaman diliminde ve nasıl kullanılacağı piyasadaki gelişmelere göre belirlenecektir.

Önlemler piyasalar ile uyumlu

Piyasa mekanizmasına müdahale edilmemiştir. Ekonomi yönetimi önlemlerin makro dengeler üzerindeki etkilerinin telafi edilebilir makul sayılacak sınırlar içinde kalmasının yanında geçici olmasına özel bir önem verildiğini vurgulamıştır.

2000'li yılların başında likidite çeşmesini açmayın bankaları batırın öğüdünü verenler, 2008 yılında bankaların kasa fişine bile likidite sağlamak üzere eli açık davranmışlar, ulusal çıkarlar söz konusu olduğunda asırlık ezberlerin bir gecede nasıl bozulduğunu kriz refleksi olarak göstermişlerdir.

Gelişmekte olan ülkeler yaparsa piyasa ile çelişir, gelişmiş ülkeler yaparsa piyasalar gelişir yaklaşımını yaşayıp öğrendik. İşlerin olağan akışında gittiği dönemlerdeki uygulama ve kuralların kriz dönemlerinde makul ölçülerde esnetilmesi doğal bir inisiyatif olmalıdır. Ama gelişmiş ülke finans piyasaları için biçilmiş elbiselerin gelişmekte olan ülkelere olağanüstü dönemlerde dayatılması gelişmiş ülkelerin yapa geldiği bir uygulamadır. Ülkemizde uygulamasında piyasa mekanizması ve uluslararası anlaşmaların kuralları içinde kalınarak en doğru olan uygulanmaya gayret edilmiştir.

Temel büyüklükler

Yönetimin güçlü iradesi ve uygulamada hızlı davranması yanında kamu maliyesinin sağlam olması, bankacılık sektörünün yüksek aktif kalitesi ve güçlü sermayesi ile sahip olduğu sağlıklı bilanço yapısı sayesinde Türkiye ekonomisi kısa sürede toparlanarak öngörülerin de üzerinde bir hızla büyüdü.

Bütçe açığı yüzde 2'nin altında makul bir düzeyde kaldı. Kamunun borç stokunun milli gelire oranı yüzde 30 ile pek çok ülkeye göre oldukça düşük düzeyde seyretti. Cari işlemler açığı yüzde 3.8 düzeyinde yaklaşık olarak aynı kaldı.

Diğer taraftan, uluslararası rezervlerimizin bir miktar azaldığı görülmektedir. TL başlıca rezerv paralar karşısında değer kaybetmiş, enflasyon hedefin üzerinde gerçekleşmiştir. Temel büyüklüklerde hedeften sapmaların makul sürede yeniden hedef düzeylerine geleceğine inanıyoruz.

Ekonominin hızla küçüleceği ve dış yükümlülüklerin yerine getirilemeyeceği, kurumsal karar mekanizmasının bozulduğu gibi gerekçelerle telaşla alınan yatırım notumuzun düşürülmesi kararını rasyonel olarak açıklamakta zorlandık ve zaman ilerledikçe zorlanıyoruz.

Ön yargıyla alınmış söz konusu kararlar, yaşanan tüm diğer olumsuzluklar, ekonomimizin ve onun önemli bir unsuru olan bankacılık sektörünün öngörülmedik tehditlere dayanıklılığının canlı bir stres testi olmuştur.

Bankalar ekonomi için doğru olanı yaptı

Türkiye siyasi, sosyal veya ekonomik alanda, nereden ve ne zaman gelirse gelsin şoklara dayanıklı olduğunu ve sorunların üstesinden gelebileceğini bir daha gösterdi. Stres testlerinde en uçuk risk senaryolarının da ötesinde yaşanan gerçek olaylara sağlam duran bankacılık sektörü bankalar için en iyi olanı değil, ülkemiz için en iyi olanı yapmaya çalıştı, zorlukların farkında olarak büyümenin sürdürülmesine destek verdi. Kredilendirilebilir durumda olan müşterilere yeni finansman ve/veya yapılandırma yoluyla kaynak sağlamak için imkanlarını zorladı.

Kredilerde hızlanma

Nisan 2017 itibariyle sabit kurlarla ve yıllık bazda krediler yüzde 16 oranında artmıştır. Kurumsal krediler yüzde 18, bireysel krediler ise yüzde 13 oranında büyümüştür.

Kredilerdeki artış sayesinde ekonomik faaliyet canlanmıştır, sorunlu kredi oranı artışı durmuş, hatta oran sınırlı da olsa aşağıya gelmiştir.

Kredi kartları ve tüketici kredilerinde taksit sayısındaki artış sayesinde bireysel müşterilerin ödeme performansında iyileşme olmuştur.

Takibe düşen bireysel müşteri sayısı azalmıştır.

Çeklerde karşılıksız çıkma oranı düşmüş, protestolu senet miktarı düşmüştür.

Sektörün bilançosu

Mart 2017 verilerine göre mevduat ve özkaynakların toplamından daha fazlası kredilere atfedilmiştir. Yurtdışından ve yurt içinden sağlanan mevduat dışı kaynakların bir bölümü kurallar gereği likit olarak tutulmuş, bir bölümü ile Hazineye borç verilmiştir. Bilanço büyüklüğü 2.9 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Toplam aktiflerin gsyh'ya oranı artmaya devam ederek yüzde 108 yükselmiştir.

Kredilerin toplam aktiflerdeki payı arttı

Bilanço içinde kredilerin payı yüzde 64, menkul kıymetler portföyünün payı ise yüzde 13'tür. Diğer bir değişle bankacılık sektörünün aktiflerinin yüzde 77'sini doğrudan ekonomik faaliyetin finansmanı amacıyla girişimcilere, bireylere ve Türkiye Hazinesi'ne kullanırılmıştır.

Kredilerin milli gelire oranı yüzde 70 düzeyindedir.

Kredide geniş yelpaze ve sektörel dağılım

Kredilerin yarısı büyük işletmelere, dörtte biri KOBİ'lere, dörtte biri ise bireysel müşterilere kullanırılmıştır. Bankacılık sektörü çok geniş bir yelpazeye yayılan sağlıklı bir kredi portföyüne sahiptir. Bireysel kredilerin iç talebin sürdürülmesi ve KOBİ'lerin faaliyetleri açısından önemli bir işleve sahip olduğunu biliyoruz.

Kurumsal krediler içinde imalat sanayiinin payı yüzde 24, ticaretin payı yüzde 20, inşaatın payı yüzde 11, enerjinin yüzde 9, lojistik sektörünün ise yüzde 7'dir. Proje finansmanı amacıyla kullanılan nakit kredi miktarı 242 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Kredi kalitesi

Kredi riski geçmişe göre ve diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında makul bir düzeyde seyretmektedir. Nisan 2017 verilerine göre, tahsili gecikmiş alacakların kredilere oranı yüzde 3.2 dolayındadır. Bu oran kurumsal kredilerde yüzde 2.9, bireysel kredilerde yüzde 4.3 düzeyindedir. Kobilerde tahsili gecikmiş alacak oranı yüzde 5 düzeyinde olmuştur.

Tahsili gecikmiş alacakların makul düzeyde kalmasının başlıca nedenleri, büyümenin sürmesi, kredi kanallarının açık olması, müşterilerimizin büyük bölümünün borç ödeme disiplininin yüksek olması ve faiz oranlarının makul düzeylerde kalmasıdır.

Alacak riski, yapılandırma ve zimmet

Tahsili gecikmiş alacaklar, yapılandırma ve yüzde yüz karşılık ayrıldıktan sonra varlık yönetim şirketlerine satılan alacaklar da dahil edildiğinde riskli alacakların oranı yüzde 8,6 düzeyindedir.

Geçici olarak ödeme güçlüğüne düştüğü için borcunu ödemekte zorluk çeken, ancak borcunu ödemeye niyeti olan müşteriler için bankalar hem bireysel hem de kurumsal kredilere ek süreler tanımaktadır. Bu çerçevede, 2016 sonunda yapılandırma tutarı 65 milyar TL'ye ulaşmıştır. Yapılandırılan kredilerin yüzde 23'ü bireysel kredilerdir.

Yapılandırma konusunda hukuki açıdan karşılaştığımız tereddütler vardı. Uzun yıllar, kredi yapılandırmanın ekonomik bir realite olduğunu anlatmaya çalıştık. Yasalara uygun kredi vermenin ve yapılandırmanın zimmet olmaması gerektiğini belirttik. Ne var ki yargı kararları kredinin ödenmesinde bir gecikme olduğunda öncelikle icra yoluyla tahsilat yapılması ve teminatlara başvurulması gerektiği, bunlar yapılmadan kredinin temdit edilmesinin zimmet kastı ile işlenmiş bir suç olduğu yönünde karar verdi. Yeni değişikliklerle usulüne düzenlemelere uygun kredi vermenin ve yapılandırmanın zimmet olmadığı düzenlendi. Bu nedenle Sayın Başbakan Yardımcımız Nurettin Canikli'ye, Hükümetimize ve BDDK'ya teşekkür ederiz.

Mevduatın büyümesi yavaş

Ekonomi politikasının büyümeyi destekleyen yaklaşımı kredi iştahına olumlu yönde bir katkı sağlamakla birlikte kredi artışının sürdürülmesinde iç kaynakların sınırlı olduğunu biliyoruz. Mevduatın büyümesi yavaştır. Bu durumda kredi artışının sürmesi için Hazine'nin itfanın altında bir oranla borçlanmaya devam etmesi yanında, sermaye piyasalarından ve/veya dış piyasalardan kaynak bulunması gerekmektedir. Para politikası imkanlarının sınırlı olduğunun da farkındayız.

Küresel krizden günümüze kredilerin milli gelire oranı 28 puan artmışken, mevduattaki değişme sadece 5 puandır. Kredilerin finansmanında iki önemli

kaynak Hazine tarafından yapılan net itfalar yanında yurtdışı piyasalardan sağlanan borçlanma olmuştur. Nitekim bu dönemde, menkul kıymetlerin milli gelire oranı 13 puan azalırken, mevduat dışı kaynakların payı 13 puan artmıştır.

Mevduatın seyri

Kredilerin finansmanında en önemli kaynak, tamamına yakını yerleşiklere ait olan mevduattır. Mevduatın bilançoya oranı yüzde 53'tür. Mevduatın milli gelire oranı ise yüzde 57'dir. TL mevduatın toplam içindeki payı yüzde 55 düzeyindedir.

Bilançonun finansmanı

Repo işlemleri, menkul kıymet ihraçları ve yurtdışı piyasalardan sağlanan borçlanma ile sermaye benzeri kredilerden sağlanan mevduat dışı kaynaklar ile bilançonun yüzde 29'u finanse edilmektedir.

Krediler mevduatın üzerinde

Kredi/mevduat oranının yüzde 120 düzeyinde olduğu dikkate alınırsa, kaynak çeşitliliğinin artırılması bakımından, mevduat yanında, mevduat dışı kaynakların artması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak, mevduat dışı kaynakların da sınırlı olduğu bir dönemden geçiyoruz. Özellikle, dış finansman geçmişe göre giriş ve çıkış yönlü olarak daha hareketlidir, daha sınırlı ve daha pahalıdır. Ayrıca yabancı para kredilere olan talep düşüktür. Kaldı ki, büyümenin finansmanında sürekli dış kaynağa bağımlı olmanın çok arzu edilen bir durum olmadığı da aşıkardır.

Özkaynaklar

Kredi büyümesinin sürdürülmesinde müşteri talebinin varlığı, iç ve dış tasarrufların bulunabilirliği ve ekonominin büyüme potansiyeli yanında özkaynakların da güçlü olması gerekir.

Yasal özkaynak büyüklüğü 368 milyar TL, dolar bazında ise 98 milyar dolar düzeyindedir. Son beş yıllık dönemde özkaynaklar dolar bazında artmamıştır.

Sermaye yeterliliği

Sermaye yeterliliği ise yüzde 16 düzeyindedir. Uluslararası karşılaştırmalara göre sermaye yeterliliği makul bir düzeydedir ve kredi büyümesini destekleyecek durumdadır.

Basel III düzenlemelerine tam uyum sağlandıktan sonra makro ihtiyati düzenlemelerde yer alan daha ağır yükümlülüklerin dengelenmesi sayesinde sermaye yeterliliği daha gerçekçi bir düzeye gelmiştir.

Sayın Başbakan Yardımcım, Değerli Konuklar,

Özkaynaklar ve net kar

Türkiye Bankalar Birliği olarak önemli gördüğümüz bir konu özkaynakların güçlü olması ve sürekli büyütülmesidir. Özkaynakların, beklenmedik şokların bilanço üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi yanında kredi büyümesinin sürdürülmesinde çok kritik bir role sahip olduğuna yakın dönemde hep birlikte şahit olduk.

Özkaynakların büyütülmesine en önemli katkı faaliyet karından gelmektedir. Bankacılık sektörü net karın tamamına yakını özkaynaklara ilave etmektedir. Sektörün risk alma, risk yönetme kapasitesinin, uluslararası rekabet gücünün ve şoklara karşı dayanıklılığının en önemli ölçüsü özkaynak büyüklüğüdür.

Özkaynaklara en büyük katkıyı sağlayan karlılıkla ilgili değerlendirmemiz sadece hissedarlarımıza daha yüksek getiri ve değer artışı sağlamak anlamında algılanmamalıdır. Sermayemizi koruma isteğimiz kredi verme yeteneğimizi geliştirerek ekonomimizin geleceğine sahip çıkmak olarak algılanmalıdır.

Karlılığın, üstlenilen risklerle ilişkili olarak özkaynakların büyümesine katkıda bulunacak düzeyde olmasına hassasiyet gösterilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Özkaynaklardaki 1 TL büyüme, 8 TL kredi verebilme imkanı sağlıyor.

Bankalar makul bir karlılık düzeyinin yakalanması için kredi ve piyasa risklerini yönetilebilecek yeteneğe ve tecrübeye sahiptir. Buna karşılık, düzenlemelerdeki ani değişiklikler, denetimlerde gri alanlardan kaynaklanan belirsizlikler ve ağır cezalar ile öngörülmedik vergiler kar hacmini ve karlılığı önemli ölçüde sınırlandırabilmektedir.

Karlılıkta toparlanma var

Daha sıkı düzenlemeler, cezalar ve vergisel kaynaklı nedenlerle ortalama özkaynak getirisi son 4 yılda geriledikten sonra 2015 yılının son çeyreğinden itibaren yeniden yükselmiştir. Özkaynak karlılığı devlet iç borçlanma senetleri getirisinin üzerinde, sermaye maliyetinin ise altında seyretmektedir.

Eleştiriler:

Faiz oranı

Faiz oranlarının çok yüksek olduğu, gündemde her zaman ilk sırada yer alan bir konudur. Doğrudur, nominal faiz oranları yüksektir. Reel faiz oranları ise geçmişe göre önemli ölçüde gerilemiştir. Faiz oranları bankalar tarafından değil, rekabet koşullarında piyasa tarafından belirlenmektedir. Bankaların en önemli kaynağını oluşturan mevduat faiz oranları düştükçe kredi faiz oranları da düşecektir. Bankacılık sektörü de daha düşük bir faiz ortamında çalışmak istemektedir.

Faiz oranlarının yüksek olması kredilerin daha kazançlı olduğu anlamına da gelmemektedir. Yüksek kredi faiz oranları sağlıklı ve duyarlı işletmelerin kredi talebinin azalması, yatırımın düşmesi, büyümenin yavaşlaması anlamına gelir. Bu durum bankalar açısından daha yüksek risk primi ve kredi riskinin artmasının

işaretidir. Bu nedenle bankalar faiz oranlarının yükselmesinden çekinirler çünkü kredilerin zamanında ve eksiksiz olarak dönmemesinden endişe ederler.

Enflasyonun gerilemesine, kaynak maliyetinin, aracılık yüklerinin, risk priminin düşmesine ve ölçek büyüdükçe operasyon maliyetinin azalmasına bağlı olarak kredi faiz oranlarının kalıcı olarak düşmesi bizlerin de arzu ettiği bir durumdur.

Gayrimenkul teminatların değerlendirilmesi

Son dönemlerde kurumsal kredi müşterilerimizden gelen eleştirilerde kredilerin teminatı olarak alınan gayrimenkullerin gerçek değerlerinin çok altında değerlendirildiği bu nedenle kredi limitlerinin düşük kaldığına ilişkin eleştiriler gelmektedir.

Sayın Başbakan Yardımcım, kendilerine gerekli açıklamaları yapmakla birlikte konuyu bir kez daha bilginize sunmak istedik.

Malumlarınız olduğu üzere bankaların gayrimenkul değerlendirme hizmetleri BDDK ile SPK tarafından belirlenen düzenlemelerdeki usul ve esaslara göre alınmaktadır. BDDK ve SPK tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşlarından "bağımsızlık ilkesi" esaslarına müdahale edilmeden hizmet alımı sürdürülmektedir. Değerleme firmalarının kadrolu/sözleşmeli çözüm ortakları ise yine SPK Tebliği ile belirlenmiş nitelikleri taşıyan kişilerdir.

Değer takdirinin gerçeğe uygun bulunmaması durumunda 30 gün içerisinde düzenlemelerde öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde başka bir değerlendirme kuruluşuna değerlendirme yaptırılabilir. Aynı konuya ilişkin yeni değer ilk değer asgari yüzde 20'si oranında farklı olması durumunda üçüncü bir değerlendirme yaptırılır. Değerleme raporlarından birbirine en yakın olanlar arasından düşük olan değer esas alınır.

Uygulamaya ilişkin kapsamlı bir araştırma yapılmış ve düzenlemelerin hilafına bir uygulama belirlenmemiştir.

Geçmiş kayıtları nedeniyle yeni kredide zorluklar

Bankalar kredi verirken borçluluk durumlarına, gelirlerine, gelirleri ile borçlarını ödeyip ödeyemeyeceklerine bakarlar. Borçlarını ödemekte iyi niyetli olan her müşterilerine kredi verme konusunda bir sorun olmaz. Ancak, borç ödeme gücü olmayanlara kredi verilmesi işletmelerin nefesini de kesebilir. Kredibilitesi olmayanlara kredi açmak hem kıt kaynakların verimsiz kullanılması anlamına gelir ki bu durum büyümeyi olumsuz etkiler.

KGF ve KOSGEB kredileri

Hazine teminatı ve KGF kefaleti ile kullandırılan kefalet limitinin 250 milyar TL'ye çıkarılması zamanlama ve yöntem olarak doğru bir yaklaşımdır. Olağanüstü bir dönemde kredi arzına ve talebine önemli bir katkı sağlamıştır. Uluslararası uygulamalara ve piyasaya da uygun bir yaklaşımdır.

2016 yılının son çeyreği ve 2017 ilk çeyreğinde artan kredi talebinin karşılanmasına imkan sağlamıştır. Kredilerin en az yüzde 70'inin KOBİ'lere kullandırılması koşulu getirilmesi krediye erişmekte zorlanan veya teminatı yeterli olmayan işletmelere kredi kullandırılmasını artırmıştır.

İşletme kredilerinde vadenin 1 yıl ödemesiz, 5 yıl vadeli, yatırım kredilerinde ise 3 yıl ödemesiz, 10 yıl vadeli talep tarafını da olumlu etkilemiştir. KOBİ dışı yararlanıcılarda sektör kısıtının kaldırılması tüm sektörlerin krediye erişimini kolaylaştırmıştır.

Bu kredilerin risk ağırlığının sıfır olması arz yönüyle özendirici bir unsurdur. Bankalar ilk üç aylık dönemde neredeyse yılın tamamı için öngördükleri kredilerin üçte ikisini yapmışlardır. Dolayısıyla kredi ve milli gelir büyümesi de revize edilecektir. Kefalet oranı, ihracatçı firmalar yüzde 100, KOBİ'ler yüzde 90, KOBİ dışı için yüzde 85'e çıkarılırken, bankalar tarafından oluşturulan portföyün riskinin yüzde 7 ile sınırlı olması önemli bir denge sağlamaktadır.

Kredi büyümesinin sadece bu araç ile ve ilk dört aydaki hızda sürdürülmesi mümkün değildir. KGF kefaleti ile verilen krediler ile KOSGEB tarafından faiz desteği sağlanan kredilere ilişkin uygulamalar bu dönemde yapılması gerekip yapılanlar faslındandır. Büyümenin sürdürülmesi ve çarkların dönmesi açısından önemli katkılar sağlamıştır, sağlamaya devam edecektir. Ancak, bu tür uygulamalar sihirli değnek değildir. Resmi bütünüyle görmek önem arz etmektedir.

Kredi büyümesi kadar önemli bir konu kaynak kısıtıdır. Kısa sürede hızlı kredi büyümesi kaynaklar üzerinde bir baskı oluşturduğu aşıkardır. Bankaların kredilerin finansmanında kullanılacak kaynakları da sağlıklı olarak bulmak sorumlulukları vardır.

Bankalara verilen limitlerin çok kısa sürede bitirilmesini beklememek gerekir. Kullandırılan kredilerin büyüklüğü yanında, müşteri sayısı, sektörel dağılımı, büyümeye ve istihdama olan katkısı son derece önemlidir.

Kullandırılan kredilerin doğru alanlarda kullanıldığını, büyümeye ve istihdam artışına destek olacağına inanıyoruz.

Piyasa değeri

Özkaynak karlılığındaki iyileşme piyasa değerine de olumlu yansımaktadır. Finansal kurumların piyasa değerindeki düşüş durmuştur.

Hisseleri borsada işlem gören 10 banka sektörün yüzde 27'sini temsil etmektedir. Bu bankaların tümünün piyasa değeri Mart 2017'de 51 milyar dolardır.

Küresel ölçekte bankalar ve bankacılık sektörü

Hisseleri halka açık olan bankalarımızın toplam piyasa değeri, dünyada piyasa değeri en yüksek olan bankalar ile tekil olarak kıyaslandığında 44'üncü sırada gelmektedir.

Benzer şekilde aktif toplamı karşılaştırıldığında ölçeğimiz hala çok küçüktür. Dünyanın aktif toplamı en büyük bankalarının toplam aktifleri dikkate alındığında, 42 bankanın tekil olarak bilanço büyüklüğü sektörümüzün toplam aktiflerinden daha fazladır.

Bankacılık ölçekte gelişmekte olan ülkelere yakın

Türkiye’de bankacılık sektörünün toplam aktiflerinin milli gelire oranı gelişmekte olan ülkeler ortalamasına oldukça yakındır.

Finansal sektör büyüme aşamasında

Öte yandan, finansal sektörü, bankacılık, sermaye piyasası, sigorta ve banka dışı kredi kurumlarından oluşan dört sütunlu temel altyapıya benzetirsek ülkemizde kaynak toplama ve kredi sağlama işlevi büyük ölçüde bankacılık sektörünün üzerindedir. Bu temelin üzerine daha büyük ve daha güçlü ekonomi inşaa etmek istiyorsak diğer sütunların da güçlü olması gerektiği aşikardır. Açıkçası ölçeğimiz küçüktür. Bu durum aynı zamanda yüksek büyüme potansiyelini de göstermektedir.

İstikrar ve büyüme

Önümüzdeki on yıl içinde bankacılık sektörünün sağladığı kredilerin ve toplam aktiflerin milli gelirden daha yüksek bir oranda büyümeye devam etmesini ve böylece Türkiye ekonomisinin finansallaşma düzeyinin, gelişmiş ülkeler seviyesine yaklaşmaya devam edeceğini öngörüyoruz. 2002 yılında yüzde 61 olan ve 2016 yılında yüzde 105’e yükselen toplam aktiflerin milli gelire oranının 2023 yılında yüzde 140’a ulaşmasını bekliyoruz.

Sayın Başbakan Yardımcım, Değerli Konuklar,

Geleceğe daha ümitli bakıyoruz

Türkiye, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında sürekli büyüme performansına ve potansiyeline sahip az sayıda ülkeden bir tanesidir. Pozitif getiri sağlayan, büyüme kapasitesi olan yatırım alanları arayan girişimciler için güçlenen demokrasisi, yenilenmekte olan hukuk sistemi, olgunlaşmakta olan piyasa sistemi, uluslararası kurallara uyumlu düzenleme ve uygulamaları ile siyasi istikrar sayesinde ülkemiz bundan sonra da cazibe merkezleri arasında ilk sıralarda olacaktır.

Potansiyel büyüme hızı olan yüzde 5’in biraz gerisindeyiz. Hızlanmamız gerekir. Ancak, daha yüksek hıza ulaşmak için sadece iç piyasanın yeterli olmadığını küresel ekonomilerdeki toparlanmanın da ivmelenmesi gerektiğini göz ardı etmemeliyiz.

Türkiye ekonomisinin büyümesini sürdürmesi ve büyümenin finansmanı için yeterli kaynağın üretilmesini dinamik bir ekonomi politikası yaklaşımıyla sağlanabileceğine inanıyoruz.

Ekonomi politikası geleneksel ve sınırlı sayıda araca dayalı olmak yerine dış ve iç dengeleri de dikkate alarak bütünsel bir yaklaşım içinde, dinamik bir yaklaşımla

uygulanmalıdır. Bu yaklaşımın iç tasarruf artışını, TL finansal varlıklara olan talebi ve uzun vadeli dış kaynak girişini özendireceğini öngörülebilirliği artıracığını, üretim ve yatırım ortamını iyileştireceğine inanıyoruz.

Gücünü ekonomiden alan bankacılık

Maddi kaynaklarımız kadar moral ve motivasyonun da yüksek olmasının geleceğe ümitle bakmak için çok gerekli olduğunu düşünüyoruz. Yakın geçmişe göre belirsizliklerin daha az olduğu bir dönemdeyiz. Geleceğe daha ümitli bakıyoruz. Beklentilerimizi daha iyi anlatabilmek ve paylaşmak amacıyla uluslararası yatırımcılar ile daha fazla tanıtım toplantısı yapmanın çok yararlı olacağı görüşündeyiz.

Küresel toparlanmanın ivme kazanması sayesinde dış talebin olumlu katkısı büyümeyi ve istihdamı hızlandırarak ekonomiye güç katacaktır. Gücünü ekonomiden alan bankacılık sektörü de büyüme potansiyeli, aktif kalitesi, sermaye yeterliliği düzeyi, sürekli gelişen dağıtım kanalları, ürün ve hizmet çeşitliliği, dinamik operasyon ve ödeme sistemi, yönetim tecrübesine, yenilikçi yaklaşımı ile ekonomik faaliyetin finansmanına katkı vermeye devam edecektir. Bankalarımız sağlıklı bilanço yapısını ve sermaye gücünü sadece olağan dönemlerde değil, zor dönemlerden çıkış için de kullanmakta tereddüt etmemiştir. Üstelik bu durum uluslararası düzenlemelere tam uyumun sağlandığı bir dönemde, standartlardan sapmadan gerçekleştirilmiştir.

Ekonomi büyürse bankalar da büyür

Birliğimiz çalışmalarında sürdürülebilir büyüme, kalkınma ve refah artışına, güçlü rekabet anlayışına, uluslararası düzenlemelere uyuma sektörün hak ve ekonomisinin menfaatlerinin gözetilmesine, üyelerimizin ve paydaşlarımızın önerilerinin alınmasına hassasiyet gösterdik. Görüş ve önerilerimizi oluştururken ülkemizin yüksek çıkarlarını sektör çıkarlarının üzerinde tutuyoruz. Ekonomi büyürse, istikrarlı olursa herkes gibi bankalar da kazanır prensibi ile hareket ettik.

Müşterilerimizin eleştirileri ve önerilerini dikkatle değerlendiriyor, gerekli iyileştirmeler için çalışıyoruz. Eleştirilerin bir bölümü yönetimlerden, teşkilattan bir bölümü de düzenlemelerden geliyor. Sahada tekil hatalarımız olsa da sektör olarak ekonomimiz için en doğrusunu yapmaya çalışıyoruz.

Teşekkür

Hükümetimiz ve ilgili kurumlar ile çok yakın diyalog ve işbirliği içinde çalışıyoruz. İletişimin esas olduğu onun da iki yönlü bir süreç olduğunu biliyoruz. Gördüğümüz hüsnü kabul nedeniyle Hükümetimiz ve ilgili tüm kurumlara teşekkür ederiz.

Sektörümüze ve çalışmalarımızda emeği geçen kişilere ve kurumlarımıza, sermayedarlarımıza, yöneticilerimize, çalışanlarımıza şükranlarımızı ve tebriklerimizi sunuyorum. Ebediyete intikal edenleri rahmetle anıyorum.

Genel Kurul çalışmalarının sektörümüze hayırlı olmasını diliyor, teşekkürlerinizden dolayı teşekkür ediyorum.